

گزارش «وقایع اسرائیلیه» از جنبش‌های ضد صهیونیستی که در خاک رژیم فعالند

اشغالگر علیه اشغالگری

محمدعلی یزدانیار

برای من همیشه سؤال بود که آیا جنبش‌های ضد صهیونیستی در درون خاک رژیم هم وجود دارند یا نه؟ یعنی آیا در قلب اشغالگری، کسانی هستند که هشت‌ده اشغال و خونریزی به رنگ غیرتشان بر بخورد، یا نه؟ این شد که تصمیم گرفتم بالاخره بعد از مدت‌ها سراغ جواب این سؤال بروم. متنی که می‌خوانید نتیجه جست‌وجوهای من در این زمینه است.

آیا جنبش و فعالیت‌های ضد صهیونیستی در خاک رژیم وجود دارند؟

در داخل خاک اسرائیل، جنبش‌های ضد صهیونیستی اگرچه محدود اما حضور دارند. برخی از این جنبش‌ها توسط شهروندان عرب اسرائیلی هدایت می‌شوند که با سیاست‌های رژیم اسرائیل مخالفت کرده و خود را بخشی از مبارزه علیه صهیونیسم می‌دانند. گروه‌هایی مانند «جنبش اسلامی در اسرائیل» بر این، تعداد کمی از یهودیان ضد صهیونیست نیز وجود دارند که به دلایل مذهبی یا اخلاقی، با تشکیل رژیم اسرائیل مخالفند و آن را نقض اصول یهودیت می‌دانند.

باین حال این جنبش‌ها تحت فشارهای شدید امنیتی و قانونی قرار دارند و فضای سیاسی حاکم اجازه فعالیت گسترده به آن‌ها نمی‌دهد. رژیم اسرائیل این گروه‌ها را تهدیدی برای امنیت ملی می‌داند و با استفاده از ابزارهای قانونی و امنیتی، تلاش می‌کند تا نفوذ آن‌ها را محدود کند؛ بنابراین، اگرچه صدای ضد صهیونیستی در اسرائیل به طور کامل خاموش نشده، اما بسیار ضعیف و تحت کنترل است.

عرب - اسرائیلی‌ها چگونه ضد صهیونیسم عمل می‌کنند؟

شهروندان عرب اسرائیلی که حدود ۲۰ درصد جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند، در سال‌های اخیر به شیوه‌های مختلفی علیه سیاست‌های صهیونیستی اعتراض کرده‌اند. برخی از آنان با مشارکت در تظاهرات مسالمت‌آمیز، انتشار بیانیه‌های انتقادی و همکاری با سازمان‌های حقوق بشری، مخالفت خود را با تبعیض سیستماتیک و اشغالگری اعلام می‌کنند.

تعدادی از احزاب عربی در پارلمان اسرائیل نیز گاه به طرح موضوعاتی مانند حقوق فلسطینیان و محکومیت خشونت‌های نظامی می‌پردازند، هرچند نفوذ آن‌ها در تصمیم‌گیری‌های کلان محدود است. در سطح مردمی، جنبش‌هایی مانند «روز زمین» هر ساله با برگزاری مراسم، مقاومت نمادین خود را نشان می‌دهند. باین حال رژیم اسرائیل با اتخاذ قوانین سخت‌گیرانه، نظیر قانون «ملت‌داری یهودی»، فضای فعالیت برای این گروه‌ها را تنگ کرده و گاه رهبران آن‌ها را بازداشت یا تحت پیگرد قرار می‌دهد. رسانه‌های عبری زبان هم معمولاً این اعتراضات را کم‌اهمیت جلوه می‌دهند یا آن‌ها را به امنیت ملی مرتبط می‌کنند. با وجود تمام این محدودیت‌ها، بخشی از جامعه عرب اسرائیل همچنان به شیوه‌های مسالمت‌آمیز و گاه از طریق فعالیت‌های فرهنگی و هنری، مخالفت خود را با ایدئولوژی صهیونیستی ابراز می‌دارند.

وضعیت «جنبش اسلامی در اسرائیل» چگونه است؟

جنبش اسلامی در اسرائیل به عنوان یکی از مهم‌ترین جریان‌های سیاسی و اجتماعی در میان عرب‌های این کشور، فعالیت‌های خود را عمدتاً در چهارچوب قانونی و با تأکید بر هویت اسلامی و فلسطینی پیش می‌برد.

این جنبش که در دهه ۷۰ میلادی تأسیس شد، با وجود مخالفت آشکار با ایدئولوژی صهیونیستی، معمولاً از روش‌های مسالمت‌آمیز مانند فعالیت‌های فرهنگی، آموزشی و اجتماعی برای تقویت آگاهی سیاسی و دینی در میان جامعه عرب اسرائیل استفاده می‌کند.

این گروه با اداره شبکه‌ای از مساجد، مدارس و مؤسسات خیریه، سعی در حفظ هویت فلسطینی و مقابله با سیاست‌های اسرائیل دارد. جنبش اسلامی همچنین در برخی موارد به سازماندهی تظاهرات ضد جنگ و اعتراض به تخریب خانه‌ها در مناطق عرب نشین پرداخته است. باین حال رژیم اسرائیل بارها این جنبش را تحت فشار قرار داده و حتی در سال‌های اخیر بخشی از آن را غیرقانونی اعلام کرده است. رهبران این جنبش بارها بازداشت شده‌اند و فعالیت‌های آن با محدودیت‌های شدید امنیتی و قانونی مواجه شده است. با وجود این چالش‌ها، جنبش اسلامی همچنان به عنوان یک نیروی تأثیرگذار در میان عرب‌های اسرائیل به فعالیت خود ادامه می‌دهد.

گروه‌های چپ‌گرا و فعالیت علیه صهیونیسم

گروه‌های چپ‌گرا در اسرائیل اگرچه کوچک و حاشیه‌ای اما با فعالیت‌های خود به شیوه‌های مختلف با سیاست‌های صهیونیستی مقابله می‌کنند. این گروه‌ها که عمدتاً متشکل از روشنفکران، فعالان حقوق بشر و اقلیتی از یهودیان ضد صهیونیستند، با برگزاری تجمعات اعتراضی، انتشار مقالات انتقادی و راه‌اندازی کمپین‌های مردمی، سیاست‌های تبعیض‌آمیز رژیم اسرائیل علیه فلسطینیان را محکوم می‌کنند.

برخی از این تشکلات مانند «تاپوخ» و «شوفار» با مستندسازی خشونت‌های نظامیان اسرائیلی در کرانه باختری و نوار غزه، تلاش می‌کنند افکار عمومی را نسبت به پیامدهای اشغالگری آگاه سازند. تعدادی از این فعالان نیز با همراهی فلسطینی‌های اسرائیلی در اعتراضات مشترک ضد جنگ شرکت می‌کنند. باین حال این گروه‌ها با فشارهای شدید حکومتی از جمله پیگرد قضایی، حمله رسانه‌های جریان اصلی و حتی تهدیدهای امنیتی مواجهند. رژیم اسرائیل با برچسب «خان» و «حامی تروریسم» سعی در حاشیه‌رانی این صداهای مخالف دارد. با وجود همه محدودیت‌ها، این جنبش‌های چپ‌گرا همچنان به عنوان یکی از معضود صدای انتقادی در درون جامعه اسرائیل به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

شوفار و تاپوخ، وقتی حتی اشغالگران نیز شرمنده می‌شوند!

گروه‌های شوفار و تاپوخ به عنوان جریان‌های چپ‌گرا در اسرائیل، با روش‌های مستندسازی و افشاگری به مقابله با سیاست‌های صهیونیستی می‌پردازند. این تشکلات شامل فعالان یهودی و فلسطینی هستند که با ثبت خشونت‌های نظامیان اسرائیلی در مناطق اشغالی و انتشار تصاویر و گزارش‌های میدانی، واقعیت‌های پنهان شده توسط رسانه‌های جریان اصلی را آشکار می‌کنند.

تاپوخ با تمرکز بر مستندسازی تخلفات نظامی در کرانه باختری و نوار غزه، داده‌هایی را جمع‌آوری می‌کند که در محافل قضایی بین‌المللی مورد استناد قرار می‌گیرد. شوفار نیز از طریق برگزاری کارگاه‌های آموزشی و کمپین‌های رسانه‌ای، جوانان اسرائیلی را نسبت به پیامدهای اخلاقی اشغالگری آگاه می‌سازد. این گروه‌ها غالباً با سازمان‌های حقوق بشری

رژیم اسرائیل گروه‌های ضد صهیونیستی را تهدیدی

برای امنیت ملی می‌داند و با استفاده از ابزارهای قانونی و امنیتی، تلاش می‌کند تا نفوذ آن‌ها را محدود کند

بین‌المللی همکاری داشته و از ابزارهای قانونی برای فشار بر رژیم اسرائیل استفاده می‌کند. هر دو تشکل با چالش‌های جدی از جمله تهدیدهای امنیتی، محدودیت‌های مالی و حمله رسانه‌های وابسته به حکومت مواجهند. با وجود همه فشارها، فعالیت مستمر این گروه‌ها نشان می‌دهد که حتی در درون جامعه اسرائیل نیز صدای مخالف سیاست‌های رسمی به کلی خاموش نشده است.

گروه‌های مذهبی و مخالفت با صهیونیسم

در میان جریان‌های مذهبی یهودی اسرائیل، گروه‌هایی مانند «ناطوری کارتا» و «ساتمار» با استناد به تفاسیر خاصی از متون دینی، مخالفت صریحی با ایدئولوژی صهیونیستی دارند. این گروه‌ها تشکیل رژیم یهودی را پیش از ظهور ماشیح (منجی موعود) نقض آموزه‌های سنتی یهودیت می‌دانند و معتقدند بازگشت به سرزمین موعود باید تنها با اراده الهی محقق شود.

آنان با برگزاری تظاهرات اعتراضی در اورشلیم و تل‌آویو، انتشار بیانیه‌های شدیدالحن و همکاری نمادین با فلسطینی‌ها، مخالفت خود را با موجودیت رژیم صهیونیستی اعلام می‌کنند. برخی از این گروه‌ها حتی از خدمت سربازی در ارتش اسرائیل سر باز می‌زنند که منجر به درگیری‌های مکرر با مقامات شده است. رژیم اسرائیل معمولاً این جریان‌ها را به حاشیه رانده، اما به دلیل ماهیت مذهبی‌شان، برخورد قهری گسترده‌ای با آنان ندارد. فعالیت این گروه‌ها اگرچه محدود به حلقه‌های کوچکی از جامعه یهودیان ارتدکس متعصب است، اما نشان دهنده تنوع دیدگاه‌ها حتی در میان یهودیان مذهبی نسبت به مسئله صهیونیسم می‌باشد.

سخن آخر

در این میان دو نکته را نباید فراموش کرد؛ اول اینکه بسیاری از این گروه‌های معترض، هنوز بخشی از نظام مشروعیت‌ساز در دل رژیم عبری هستند. باید این موضوع را مدنظر داشت و از هیچ کدام از دو سر بام نیفتاد. نکته بعدی اینکه رژیم اسرائیل این گروه‌ها را به شدت تحت نظر دارد و با قوانین سخت‌گیرانه، محدودیت‌های امنیتی و فشارهای رسانه‌ای سعی در مهار آن‌ها دارد. باین حال تداوم فعالیت این جنبش‌ها نشان می‌دهد مخالفت با ایدئولوژی صهیونیستی، حتی در درون مرزهای اسرائیل نیز به کلی محو نشده و همچنان به اشکال گوناگون خود را نشان می‌دهد. از این موضوع می‌توان نتیجه گرفت این دموکراسی پیشرفته که در ینگه دنیا آن را «تنها دموکراسی خاورمیانه» می‌نامند، به وقش شدیدترین کنترل‌هایی را که می‌تواند، روی گروه‌های مخالف اعمال خواهد کرد.